

Vranje - transparentnost lokalne samouprave - LTI 2015/2016 - analiza i preporuke

---

Transparentnost Srbija

oktobar 2016.

Sadržaj

Uvodne napomene	3
O projektu.....	3
Ocena i rangiranja u LTI 2015	3
Metodologija LTI.....	3
LTI 2016/2017.....	5
Primenjena metodologija	5
Skupština	6
Budžet.....	8
JLS i građani	10
Slobodan pristup informacijama	12
Javne nabavke	13
Informator o radu	14
Javna preduzeća i javne ustanove	16
Javne rasprave i javni konkursi	18
Ostali indikatori	20
Indikatori ocenjeni sa 0 i preporuke za aktivnosti koje bi rezultirale povećanjem transparentnosti i pozitivnom ocenom za navedene indikatore	22

Uvodne napomene

O projektu

Analiza i preporuke predstavljeni u ovom dokumentu izrađeni su u okviru projekta "Povećanje transparentnosti u radu vlasti u šest gradova i opština u Raškom i Pčinjskom okrugu" (**Raising transparency in the work of public authorities in six municipalities in Raska and Pcinja districts**) koji je podržala Misija OEBS-a u Srbiji¹.

Ocena i rangiranja u LTI 2015

Transparentnost Srbija sprovela je tokom 2015. godine istraživanje, ocenjivanje i rangiranje svih gradova, opština i gradskih opština u Srbiji na osnovu kriterijuma transparentnosti, određenih putem 87 indikatora. Konačne ocene, odnosno indeksi, su teoretski mogli da budu u rasponu od 0 do 100, a u praksi su između 11, što je najniža ocena koju su imale dve opštine i 74. Vranje je imalo indeks 60 i delilo je šesto mesto na tabeli na kojoj je rangirano 145 opština i gradova. To je veoma dobar skor, a posebno su dobre bile ocene iz grupe indikatora "Budžet" (12 od maksimalnih 16 poena i peto mesto) i "Javna preduzeća i javne ustanove" (13 od 18 i drugo mesto).

Metodologija LTI

Indeks transparentnosti lokalne samouprave je kreirala organizacija Transparentnost Srbija, koja se već duže od decenije bavi različitim aspektima transparentnosti lokalne samouprave. U radu TS je uočeno da ne postoji sveobuhvatno istraživanje koje bi se odnosilo na ovu temu te je na tragu iskustava sa sličnim istraživanjima ogranaka Transparency International u Slovačkoj i Bosni i Hercegovini i organizacije GONG u Hrvatskoj osmišljeno istraživanje i rangiranje na osnovu indeksa lokalne transparentnosti.

Indeks transparentnosti LTI se izračunava kao zbir poena dobijenih na osnovu odgovora na indikatorska pitanja i kreće se u rasponu od 0 do 100. Postoji 87 indikatora (indikatorskih pitanja), pri čemu negativan odgovor donosi 0 bodova, a pozitivan 1 ili 2. Naime, pitanja koja se odnose na najvažnije indikatore transparentnosti (osnovni indikatori), njih 13, donose 2 poena za pozitivan odgovor (0 za negativan), dok preostalih 74 donose 1 ili 0 bodova. Odgovori na indikatorska pitanja su prikupljeni pregledanjem zvaničnih internet prezentacija gradova, opština i gradskih opština, direktnim uvidom, odnosno posetom svim mestima obuhvaćenim istraživanjem, pribavljanjem odgovora od JLS na osnovu zahteva za slobodan pristup informacijama i pribavljanjem podataka od drugih organa (Poverenik za informacije od javnog značaja, Agencija za borbu protiv korupcije i sl).

Kako se ne bi desilo da je istraživačima koji su pregledali internet sajtove JLS promakao neki podatak, te da pojedine JLS ne bi bile uskraćene i lošije ocenjene, svima su upućeni dopisi u kojima je pobrojano koje informacije nismo uspeli da pronađemo na sajtovima, sa molbom da nam, ukoliko

---

¹ Stavovi izrečeni u analizi pripadaju isključivo Transparentnosti Srbija i ne predstavljaju nužno zvaničan stav Misije OEBS-a u Srbiji.

postoje, pošalju adresu ili ukažu gde se informacije mogu pronaći. Na ove dopise su odgovorile 74 JLS, među kojima je bio i Grad Vranje.

Sajtovi JLS koje su odgovorile na dopis su ponovo pregledani, provereni su podaci iz odgovora. Na taj način značajan broj JLS je popravio svoju ocenu, posebno zahvaljujući činjenici da je određen broj JLS dopise iskoristio kako bi pojedine dokumente, koji su već postojali, dodao na svoju internet prezentaciju.

Što se tiče prikupljanja podataka po zahtevima za pristup informacijama od javnog značaja, od 168 JLS (uključujući tu i gradske opštine) njih 17 nije odgovorilo (odnosno TS nije dobila odgovore) na zahteve. Nakon što smo zahteve ponovili, stigao je odgovor od 11 opština, tako da je njih šest dobilo ocenu 0 za sve indikatore za koje je tražena informacija na ovaj način, iako je moguće da je stanje u praksi drugačije. Treba napomenuti, da u odgovorima na neke zahteve pojedine JLS nisu dostavljale dokumente, već su iznosile tvrdnje. TS je, s obzirom da je reč o prvom ocenjivanju i rangiranju ove vrste, poklonila veru ovim opštinama i pozitivno ocenjivala te indikatore. TS je istovremeno pozvala lokalne medije, NVO i javnost da ukažu na slučajeve gde su eventualno date pozitivne ocene za indikatore koji u stvarnosti nisu ispunjeni.

Svi prikupljeni podaci su analizirani, indikatorske ocene unete u tabelu, utvrđeni su indeksi i opštine su rangirane. Dva su osnovna rezultata ovog istraživanja - ukupan indeks LTI, na osnovu kojeg su JLS rangirane i ukupni zbrojevi po svim pojedinačnim indikatorima, koji ukazuju koliko su određeni mehanizmi rasprostranjeni u Srbiji. Važno je napomenuti da se **indikatori ne odnose samo na zakonske obaveze JLS**. Zakoni i podzakonski akti propisuju pravila koja bi trebalo da obezbede određeni nivo transparentnosti JLS. TS je, uz konsultacije sa predstavnicima Stalne konferencije gradova i opština i uz anketiranje pojedinih JLS, utvrdila **indikatore čije bi ispunjavanje donelo dodatni nivo transparentnosti**.

TS je indikatore podelila na osam grupa. Nije reč o strogoj podeli, već više o statističkoj, koja može biti zanimljiva za neka dodatna poređenja, s obzirom na to da bi se pojedini indikatori mogli svrstati u više grupa (na primer, indikatori u vezi sa javnom raspravom o budžetu, mogli bi biti i u grupi „Budžet“ i u grupi „Javne rasprave i javni konkursi“). Po tim grupama je urađena analiza sa osnovnim preporukama.

Želja i namera Transparentnosti Srbija jeste da ovo istraživanje i rangiranje postane redovno, godišnje, kako bi se ostvarila tri cilja: poređenje trenutnih rezultata između gradova i opština, praćenje njihovog napredovanja (ili nazadovanja) tokom dužeg vremenog perioda i utvrđivanje „uskih grla“ transparentnosti, odnosno oblasti koje su problematične u velikom broju JLS kako bi se iniciralo njihovog otklanjanje.

LTI 2016/2017

Primenjena metodologija

U istraživanju i analizi LTI 2015 je uočeno da se, na žalost, u velikom broju slučajeva ne poštuju ni obaveze propisane zakonima i podzakonskim aktima (naročito u slučajevima kada ne postoje sankcije za neispunjavanje obaveza), a da mali broj JLS ima težnju da ostvari dodatni nivo transparentnosti. U odgovorima JLS na naše upite, zahteve i dopise, često smo dobijali obrazloženje da se pojedini mehanizmi ne primenjuju (odnosno da je odgovor na indikatorsko pitanje odrećan) jer to nije zakonska obaveza.

TS je tada zaključila da se, u najvećem broju slučajeva, odredbe propisa koje se tiču transparentnosti poštuju u onoj meri u kojoj postoje sankcije za kršenje obaveza. Obaveze koje ne povlače sankcije ili su mehanizmi sankcionisanja nedelotvorni, često se krše. Malobrojni su slučajevi preduzimanja mera koje nisu obavezne, a mogu da unaprede transparentnost. To se odnosi i na stanje internet sajtova, informatora o radu, na informacije dostupne u uslužnim centrima i prostorijama uprave, na postupanje po zahtevima za pristup informacijama, uređenje procedura i praksu u vezi sa radom skupštine, u vezi sa budžetom, javnim raspravama, javnim preduzećima i dr. Zbog toga je TS u okviru LTI 2015 organizovala niz okruglih stolova na kojima je predstavnicima JLS ukazala na rezultate istraživanja, na mogućnosti da se transparentnost podigne na viši nivo i na aktivnosti i mere koje bi trebalo preduzeti. Takvi okrugli stolovi nisu organizovani u Raškom niti u Pčinjskom regionu, te se, uz podršku Misije OEBS-a realizuje projekat "Povećanje transparentnosti u radu vlasti u šest gradova i opština u Raškom i Pčinjskom okrugu".

TS je, u okviru ovog projekta, ponovo detaljno analizirala ocene Vranja, napomene istraživača koji su pregledali sajt, posetili prostorije uprave, odnosno uslužnog centra, odgovore dostavljene po zahtevima i na dopis. Ponovo je analiziran sajt Grada Vranja. Iako je akcenat stavljen na osnovne indikatore (one koji nose 2 poena), analizirani su i drugi detalji u vezi sa sajtom i dokumentima koji su na njemu dostupni (struktura, sadržaj Informatora o radu i sl). Primedbe i preporuke inkorporirane su u opšte (nerealizovane) preporuke iz 2015. godine, po grupama uspostavljenim prvobitnom metodologijom.

Sve preporuke, odnosno svi indikatori koji su ocenjeni sa 0 su potom posebno izdvojeni i grupisani. U preporukama za pojedine indikatore ukazano je na alternativne načine ispunjavanja, u zavisnosti od toga koji nivo angažovanja ljudskih resursa, finansijskih resursa, ali i političke volje, je potreban za njihovu realizaciju. Ovo je učinjeno na osnovu procene TS, zasnovane na iskustvu sa okruglih stolova sa predstavnicima JLS u okviru ciklusa LTI 2015. TS je, naime, svesna da se često, čak i kada postoji volja da se unapredi transparentnost, JLS suočavaju sa nedostatkom ljudi koji bi se dodatno, redovno angažovali ili sa problemima u vezi sa izdvajanjem sredstava za preuređenje internet sajta.

Na ovaj način omogućeno je da se nizom "manjih" intervencija unapredi transparentnost, u kratkom roku ostvari pozitivan rezultat, a da odgovorni za donošenje političkih odluka u srednjoročne ili dugoročne planove aktivnosti unesu i neke aktivnosti koje zahtevaju i veći obim angažovanja.

Stoga projekat predviđa organizovanje sastanka sa donosiocima političkih odluka (gradonačelnicima, predsednicima opština) na kom će se razmotriti stanje i preporuke i utvrditi planovi za ispunjavanje preporuka i organizovanje sastanka sa odgovornima za sprovođenje planova, na kojem će predstavnici TS ukazati na koji način se pojedine planirane mere mogu realizovati - jednokratno, periodično, trajno i na kome bi se razmotrili kako TS i drugi akteri (mediji, lokalne NVO) mogu doprineti u tom postupku.

Skupština

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li su odluke koje usvaja skupština objavljene i dostupne na sajtu? ** 2/2
2. Da li su odluke koje je usvajala skupština u protekla 24 meseca dostupne na sajtu? 1
3. Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine? 0
4. Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine? 0
5. Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja sa sednica skupštine u proteklih 24 meseca? 0
6. Da li su na sajtu objavljeni amandmani podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici? 0
7. Da li je na sajtu objavljen dnevni red naredne sednice skupštine? 1
8. Da li je poslovnikom predviđeno vreme za javna pitanja odbornika gradonačelniku/predsedniku opštine i/ili gradskom veću? 1
9. Da li je na sajtu objavljen spisak odbornika? 1
10. Da li na sajtu postoje podaci o kontaktu građana sa odbornicima? 1/1
11. Da li skupština omogućava prisustvo građana sednicama? 1
12. Da li se sednice prenose direktno putem medija ili se objavljuju zapisnici (transkripti) ili emituju snimci sa sednica? 1
13. Da li je službeni list dostupan na sajtu? ** 0/2

Na sajtu Grada Vranja formirana je posebna stranica, u okviru rubrike "Dokumenta", na kojoj se nalaze "Odluke Skupštine grada". Na ovoj stranici nalaze se word dokumenti - najave sednica, sa dnevnim redom, ali bez priloženih materijala, odnosno predloga odluka koje će se razmatrati. Uočeno je da postoji tenički problem sa dve najave (2. i 3. sednica). TS preporučuje da se uz najavu priloži i ovaj materijal. Postoje, takođe, folderi u kojima se nakon održanih sednica objavljuju sve usvojene odluke i rešenja. Ovaj način objavljivanja donetih odluka doprinosi preglednosti. Utisak kviri veliki broj naizgled haotično raspoređenih odluka na ostatku stranice. Nije jasno da li je reč o sveobuhvatnoj zbirci najbitnijih važećih odluka, hronološki složenih odluka, te bi bilo dobro pokušati sistematizovati i ove odluke (po oblastima - odluke o imenovanjima, o uređenju komunalnih pitanja ili po godinama i sl).

Informacija o održanoj sednici može se naći i u rubrici "Gradske vesti", gde su pobrojane usvojene odluke. TS preporučuje da se u ovoj vesti postavi link ka delu sajta (Dokumenti/Sednica Skupštine grada) na kome se mogu preuzeti usvojene odluke. Na stranici "Gradske vesti" nalaze se i najave sednica sa pobrojanim tačkama dnevnog reda. TS preporučuje da se u ovoj vesti postavi link ka delu sajta (Dokumenti/Sednica Skupštine grada) na kome se može preuzeti kompletna najava sednice.

Ovo je dobar način za predstavljanje rada Skupštine grada, odnosno usvojenih odluka, u skladu ne samo sa preporukama TS iz LTI 2015, već i sa **Smernicama za izradu veb prezentacija organa državne uprave, organa teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave** (koje je donela Vlada Srbije) a koje preporučuju **sistematizovanje najvažnijih informacija na sajtu** (o budžetu, odluke SO, predsednika, veća, informacije o javnim preduzećima o javnim raspravama, konkursima, javnim nabavkama i sl.). Pri tome nema prepreke da se ista informacija pojavi na dva mesta na sajtu (u „Vestima" i na stranici „Dokumenta").

To se, inače, odnosi i na informacije objavljene u Službenom listu i na pojedine informacije dostupne u Informatoru o radu - nema prepreke da te informacije budu objavljene i na samom sajtu. Na nešto slično ukazuje se i u **Smernicama**: „Objavlivanjem informacija isključivo u Informatoru o radu, bez postavljanja tih informacija direktno na samu prezentaciju, dostupnost informacija korisnicima prezentacije je značajno umanjena. Posetioci prezentacije najčešće ne znaju da se relevantne informacije o radu organa državne uprave, organa teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave nalaze u okviru Informatora o radu".

U izveštajima sa sednica Skupštine grada, odnosno u materijalima dostupnim na stranici "Dokumenta/Odluke Skupštine grada", kao ni u objavljenom dnevnom redu, nije uočeno razmatranje zapisnika sa prethodne sednice. Postavljanje zapisnika na sajt, u okviru materijala usvojenih na narednoj sednici (kada je, ako jeste, usvajan zapisnik sa prethodne sednice), ili u okviru materijala sa sednice na koju se zapisnik odnosi, ili kao prilog vesti o održanoj sednici (u delu "Gradske vesti") doprinelo bi transparentnosti i pozitivnoj oceni nekoliko indikatora (Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine? Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja sa sednica skupštine u proteklih 24 meseca? Da li su na sajtu objavljeni amandmani podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici?).

U odnosu na LTI 2015 na sajtu Vranja načinjen je napredak po pitanju dostupnosti Službenog glasnika, koji se sada može naći na stranici "Dokumenta". Treba napomenuti da i neke druge rubrike koje postoje u okviru ovog segmenta, a koje nisu direktno ocenjivane na LTI 2015, doprinose transparentnosti - "Odluke Gradskog veća", "Odluke Gradske uprave", "Zarade/Zarade izabranih lica" (što je ocenjivano u okviru Informatora).

Po pitanju prenosa sednica Skupštine grada, u LTI 2015 dobijen je odgovor da se emituju snimci, što je protumačeno kao emitovanje integralnih snimaka sednica a i pozitivno bodovano. U narednom bodovanju TS će unaprediti indikatorsko pitanje, kako bi se utvrdilo koji nivo uvida u rad Skupštine je omogućen građanima. Naime, ako mediji samo objavljuju vesti sa sednice, to ne može garantovati nivo transparentnosti koji bi se postigao omogućavanjem građanima da vide (ili pročitaju transkript) integralno celu sednicu skupštine. Emitovanje skraćenih snimaka ili priloga može zadovoljiti potrebu za osnovnim informisanjem (pod uslovom da su prilozi načinjeni politički neutralno i objektivno), ali ne i za transparentnošću. Evidentno je da se situacija u vezi sa direktnim prenosima promenila sa privatizacijom lokalnih elektronskih medija, čiji su osnivači bile JLS. TS ne

ohtabruje (ali i ne preporuĉuje da se to ne radi) da se po svaku cenu zakupljuje prostor u medijima za direktan prenos . U okviru LTI 2015 brojne JLS su navodile da poseduju audio ili video snimke sednica. Ukoliko Grad Vranje poseduje takve snimke, TS preporuĉuje da se oni postave na sajt (u okviru stranice posvećene aktivnostima skupštine) i na taj naĉin uĉine dostupnim javnosti. Problem veliĉine fajlova² i opterećenja servera moguće je rešiti postavljanjem snimaka na Youtube kanal Grada, uz linkove na zvaniĉnom internet sajtu.

Budžet

(Indikatori oznaĉeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena oznaĉava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li je budžet za tekuću godinu dostupan na sajtu? ** 2/2
2. Da li je budžet objavljen na šest cifara ekonomske klasifikacije? 1
3. Da li su objavljeni finansijski planovi indirektnih korisnika budžeta/da li je vidljiva struktura sredstava namenjenja za indirektno korisnike (JP, JU)? 1
4. Da li je obrazloženje budžeta dostupno na sajtu? 1/1
5. Da li su podaci o izvršenju budžeta u poslednjem okonĉanom tromeseĉju dostupni na sajtu? 0/0
6. Da li su podaci o izvršenju budžeta azurirani u poslednjih 30 dana i dostupni na sajtu? 0
7. Da li su podaci o izvršenju budžeta objavljeni na šest cifara ekonomske klasifikacije? 0
8. Da li postoji vodiĉ za građane kroz budžet (građanski budžet) i da li je objavljen na sajtu? 0/0
9. Da li je na sajtu objavljen javni poziv za javnu raspravu o budžetu? 1/0
10. Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi? ** 2
11. Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu? 1/0
12. Da li je razmatran završni raĉun budžeta? 1
13. Da li je u poslednjih 12 meseci objavljen predlog završnog raĉuna budžeta ili usvojeni završni raĉun budžeta? 1
14. Da li je u poslednjih 12 meseci revizija završnog raĉuna budžeta objavljena i razmatrana? 1

Na sajtu Vranja, u okviru segmenta "Dokumenta" postoje posebne stranice posvećene budžetima, po godinama. Na stranici se, međutim, nalaze samo budžet (i rebalans budžeta) i dokumenti namenjeni korisnicima budžeta. U okviru budžeta nalazi se i obrazloženje. Na stranici, međutim, nema izveštaja niti podataka o izvršenju budžeta, građanskog vodiĉa kroz budžet, informacija o javnoj raspravi o budžetu, završnog raĉuna budžeta, podataka o reviziji završnog raĉuna budžeta.

---

²Treba napomenuti da pojedine JLS omogućavaju direktno praćenje sednica preko sajtova.

Iako je u okviru LTI 2015 data pozitivna ocena za organizovanje javne rasprave o budžetu za 2015. godinu i izveštaj sa rasprave je tada pronađen na sajtu, na sajtu sada nije pronađena niti najava iti izveštaj o raspravi o budžetu za 2016. ili 2017. godini.

Prema podacima dostavljenim TS u okviru LTI 2015, tada se z aobjavljivanje podataka o izvršenju čekala sednica Skupštine grada na kojoj su usvojeni 6-mesečni i 9-mesečni izveštaj (u novembru 2015. godine).

U okviru LTI 2015 pronađen je građanski vodič kroz budžet za 2013. godinu, ali ne i za docnije godine.

TS je u okviru LTI 2015 preporučila (a to je u skladu i sa Vladinim Smernicama) da JLS na svojim internet prezentacijama imaju **posebnu stranicu „Budžet“**, na kojoj bi, pored odluke o budžetu i rebalansima budžeta bile **i sve druge informacije o dokumenti u vezi sa budžetom**: obrazloženje budžeta, šestomesečni i devetomesečni izveštaj o izvršenju budžeta, završni račun budžeta, revizija završnog računa, poziv na javnu raspravu o budžetu i izveštaj sa javne rasprave i vodič za građane kroz budžet. TS takođe smatra da nema prepreke da se, pored 6-mesečnih i 9-mesečnih izveštaja **objavljaju i mesečni izveštaji** koje redovno pripremaju odeljenja za budžet u okviru odgovarajućih uprava.

TS preporučuje Gradu Vranju da na ovaj način grupiše sve informacije i dokumente u vezi sa budžetom. Objavljivanje informacija na ovoj stranici (kao što su poziv na javnu raspravu, izveštaj sa javne rasprave i sl) ne bi bila prepreka da se neke od tih informacija objavljuju i na stranici kao što je „Gradske vesti“.

Indikator "Da li je budžet objavljen na šest cifara ekonomske klasifikacije?" bodovan je sa "1" u LTI 2015, iako je verovatno posredi greška saradnika TS koji je pregledao sajt. Rashodi su, naime objavljeni na tri cifre ekonomske klasifikacije, dok su prihodi na 6 cifara. Pojedine JLS su u okviru LTI 2015 u odgovorima TS ukazivale da podaci na rashodnoj strani nisu na šest cifara ekonomske klasifikacije, jer ne postoji takva zakonska obaveza. TS smatra da bi objavljivanje na 6 cifara, iako nije obaveza, doprinelo većoj transparentnosti.

Po pitanju objavljivanja vodiča za građane kroz budžet, TS želi da ukaže na primer Tutina, gde formalno ne postoji građanski budžet, ali postoji PPT prezentacija predloga budžeta (verovatno korišćena prilikom javne rasprave o budžetu) koja uz minimalnu doradu (u meri u kojoj je konačni budžet promenjen u odnosu na predlog) može da predstavlja građanski budžet (<http://www.tutin.rs/dokumenta/budzet/2016/PRIJEDLOG%20BUDZETA%20ZA%202016-prezentacija.pptx>). Ukoliko se slična prezentacija priprema zajavne rasprave o budžetu u Vranju, potreban je minimalan dodatni napor da se izradi građanski vodič kroz budžet.

Iskustvo iz LTI 2015, inače, ukazuje da su u velikom broju slučajeva pod javnom raspravom predstavnici JLS podrazumevali sastanak sa korisnicima budžeta. I u slučajevima kada su na sastanku bili i građani, predstavnici udruženja ili privrede (što bi trebalo da je bio slučaj i u Vranju), uglavnom je bila reč o raspravi po okončanju izrade nacrtu odluke o budžetu. Treba, međutim, ukazati, da je raspravu o budžetu moguće organizovati u ranoj fazi planiranja, kada se građani kroz ankete mogu izjašnjavati o investicionom delu budžeta. Ova praksa postoji od ranije kod nekih gradova i opština, a u 2015. godini je, prema dostupnim podacima, počela i u pojedinim JLS i kroz partnerstvo NALED-a, JLS i NVO.

Pored toga, važno je da na sajtu bude objavljen **izveštaj o javnoj raspravi** - kakve primedbe i predlozi su izneti i da li su usvojene ili odbijene (i sa kojim obrazloženjem).

JLS i građani

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li opštinska uprava ima uslužni centar (šalter salu) preko kojeg pruža sve usluge? 1
2. Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva? ** 0
3. Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu? 0
4. Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima? 0
5. Da li je na sajtu dostupan podatak o radnom vremenu uprave sa građanima ili podaci o tel. broju preko kojeg je moguće dobiti tu informaciju? 1
6. Da li na internet stranici opštine postoje kontakt podaci o članovima saveta/ predsednicima mesnih zajednica? 1
7. Da li na sajtu postoje mehanizmi za prijavu korupcije? 1/1
8. Da li na sajtu postoji opcija da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona? 1/1
9. Da li u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoje podaci o prijavi korupcije? 0
10. Da li na licu mesta (uslužni centar – šalter sala ili prostorije uprave) postoji mogućnost da građani prijave nepravilnosti u radu odnosno kršenje zakona? 1
11. Da li se održavaju redovne konferencije za novinare (bar jednom mesečno) gradonačelnika/predsednika opštine? 1
12. Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine sa građanima? 0
13. Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima? 1
14. Da li i na koji način opština sprovodi ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine? 0

Najveći deo indikatora sadržanih u ovoj grupi ocenjivan je na osnovu odgovora dobijenih od JLS i na osnovu podataka koje su saradnici TS prikupili prilikom obilaska JLS. U okviru ove analize dodatno su ocenjivani samo indikatori koji se tiču postojanja mogućnosti da građani na sajtu prijave korupciju odnosno nepravilnosti u radu/kršenje zakona.

Na sajtu postoji mogućnost prijave korupcije. Bilo bi dobro da se uz ovaj obrazac postavi i informacija da li se primaju i anonimne prijave, da li se putem ovog mehanizma prijavljuju i druge nezakonitosti i

nepravilnosti u radu (pored je prijava komunalnih problema i obrazac za obraćanje zaštitniku građana, te bi na ovaj način bilo objedinjene sve opcije) ko će dobiti mejl, odnosno prijavu, kako će se sa njom dalje postupati. Na drugom delu sajta postoji stranica "Antikorupcija" na kojoj se objašnjava šta je korupcija, daju definicije. Ovu stranicu bi trebalo povezati sa opcijom prijavljivanja korupcije. Takođe, moguće je sve ovo povezati i sa primenom Zakona o zaštiti uzbunjivača.

Po pitanju informacija o rokovima i uputstvima za dobijanje usluga, TS smatra da bi **najvažnije informacije** (troškovi, neophodni dokumenti, rokovi) trebalo da se nađu **vidno istaknute u uslužnom centru**. Ove informacije, veoma detaljne, se nalaze u informatoru o radu (poglavlje 8) kao i na sajtu u okviru segmenta "e-uprava".

Isticanjem osnovnih informacija u uslužnom centru, građani, pogotovo oni koji nemaju pristup internetu, bi bili informisani o svojim pravima bez mogućnosti da ona budu zloupotrebljena i da se manipuliše rokovima za pružanje usluga, potrebnim dokumentima, procedurama i (nepostojećim) „prečicama“ za skraćivanje rokova i/ili procedura.

Za sada je relativno mali broj JLS na čijim sajtovima građani mogu da prate tok predmeta i da dobiju podatke o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima. TS poziva Grad Vranje da, ukoliko ima mogućnosti, uspostavi ove mehanizme, eventualno kroz projekte koje bi podržali donatori.

Što se tiče **redovnih konferencija za novinare** gradonačelnika, TS smatra da prigodne manifestacije na kojima se predstavnici vlasti pojavljuju pred novinarima nisu odgovarajući način da se predstavnicima medija omogući da pitaju sve što žele i što bi moglo da interesuje građane. Treba imati u vidu da je poslednjih godina, uz tradicionalne medije, došlo do ekspanzije alternativnih medija, prvenstveno internet portala, i da svi imaju isto pravo da dobiju priliku da postave pitanje najvišim predstavnicima (lokalne) vlasti. Zbog toga TS smatra da je najbolji način za to održavanje redovnih konferencija za novinare.

Na pitanje da li se održavaju redovne konferencije za novinare gradonačelnika, u okviru LTI 2015 dobili smo odgovor da (tadašnji) gradonačelnik često govori na konferencijama za medije - posle sednice skupštine, na kzn gradskog veća, prilikom potpisivanja ugovora, na prijemima i sl.

Indikator u vezi sa terminima za susret gradonačelnika sa građanima pozitivno je bodovan u slučaju da postoji fiksni termin koji neće zavisiti od drugih obaveza funkcionera, već sa kojim će se usklađivati druge obaveze. Prema podacima iz LTI 2015 nije postojao definisan termin za susret gradonačelnika za građanima, već su se zainteresovani javljali i termini su zakazivani u dogovoru sa njima, prema redosledu.

Čak i ako gradonačelnik prima građane svaki dan, "ako mu to obaveze dopuštaju", TS smatra da treba da postoji i **fiksni termin kada druge obaveze neće uticati na susret sa građanima**. Taj termin bi trebalo da bude **vidno istaknut**.

U vezi sa susretima sa građanima, a na osnovu iskustava sa okruglim stolovima sa predstavnicima JLS, TS želi da ukaže da postoji jednostavan mehanizam za sprečavanje da se ovi sastanci pretvore u niz iznošenja zahteva za rešavanje ličnih zahteva mimo zakona i propisa (npr - zahteva da predsednik urgira da se neko zaposli ili da mu se bez osnova ili preko reda reši neki problem). Svi koji dolaze na sastanke treba da budu obavesteni da će predsednik sačiniti službenu belešku i da će je objaviti na sajtu opštine o kojoj temi su sagovornici želeli da govore sa predsednikom opštine i kakve su mu

predloge davali. S druge strane, treba naglasiti da podaci o prijavljivanju nepravilnosti neće biti objavljeni, kako bi se zaštitili i podnosilac prijave i treća lica.

U vezi sa ispitivanjem zadovoljstva građana radom uprave, u okviru odgovora za LTI 2015, iz Vranja smo dobili odgovor da je kroz mesečni bilten "Mesečnik" obavljeno višemesečno ispitivanje zadovoljstva građana, te da postoji kutija za anonimne sugestije. Grad Vranje nije prepoznao (ili je zaboravljeno da se pomene u odgovoru) kao izvor istraživanja CESID-a iz 2013. godine i organizacije Narodni parlament iz 2014. godine (<http://www.parlament.org.rs/res/Odnos-gradjana-Leskovca-i-Vranja-prema-rad-u-javne-uprave-i-gradskim-sluzbama.pdf>)

TS smatra da bi ispitivanje zadovoljstva građana, korisnika usluga opštinske uprave, trebalo da bude putokaz za vlasti kako se prilagoditi potrebama građana. Nije dovoljno pouzdati se u knjigu primedbi ili sanduče za primedbe, već bi JLS trebalo da pristupe aktivno i organizuju anketiranje, kao što je slučaj u JLS koje su uvele odgovarajuće ISO standarde i gde su takve ankete propisana procedura.

U okviru LTI 2015 bilo je i slučajeva da su nam dostavljani dokumenti koji ukazuju da se knjige primedbi tretiraju izuzetno ozbiljno i da sve primedbe razmatraju u odgovarajućim opštinskim službama, o tome sačinjavaju izveštaji i preporuke za unapređenje rada i otklanjanje nedostatka. TS preporučuje JLS da, ukoliko ne mogu da organizuju aktivno anketiranje (što je svakako osnovna preporuka), upostave slične mehanizme.

Slobodan pristup informacijama

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Protiv opštine nisu podnošene žalbe Povereniku za informacije od javnog značaja u 2014. godini zbog nedostavljanja (ignorisanja zahteva) informacija od javnog značaja? 0
2. Opština nema neizvršena rešenja Poverenika? 0
3. Da li su podaci o podnošenju zahteva za pristup informacijama na sajtu? ** 2/2
4. Da li je informacija o podnošenju zahteva za pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave? 0

Prva dva indikatora su u okviru LTI 2015 bodovana na osnovu podataka dobijenih od Poverenika. Treći indikator iz ove grupe odnosi se na obavezu propisanu podzakonskim aktom i nju je ispunila ogromna većina JLS, uključujući tu i Vranje. Podaci se mogu pronaći u okviru samog Informatora. Iako je i ovaj način objavljivanja uputstva bodovan kao pozitivan indikator, TS smatra da bi većoj transparentnosti doprinelo kada bi uputstvo i primer popunjenog zahteva bili postavljeni i u "Dokumenta", pored Informatora (<http://www.vranje.org.rs/dokumenta.php?id=1042>).

U slučaju četvrtog indikatora, rezultati LTI 2015 su potvrdili da se ono što nije zakonska obaveza ni u praksi najčešće ne realizuje (samo 14 JLS ima informacije o podnošenju zahteva za pristup informacijama istaknute u uslužnom centru ili prostorijama uprave). **Isticanje ove informacije**, koja već da postoji na sajtu (odnosno u Informatoru), i u prostorijama JLS **ne zahteva trošak** veći od štampanja nekoliko papira niti zahteva redovno angažovanje. TS zato poziva Grad Vranje da učini ovu informaciju vidljivom i na taj način dostupnom i onim građanima koji nemaju pristup internetu.

Javne nabavke

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora” i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li na sajtu postoji stranica posvećena javnim nabavkama?1/1
2. Da li su na sajtu objavljeni podaci o JN u skladu sa ZJN (konkursi, dokumentacija, izmene, pitanja i odgovori...)?** 2/2
3. Da li su na sajtu ili u informatoru obavljani podaci o sprovedenim JN u proteklih 12 meseci? 1/1

Treba napomenuti da je u ovoj grupi indikatora reč o obavezama propisanim Zakonom o javnim nabavkama ili Smernicama Vlade. Smernice propisuju postavljanje svih informacija o svim javnim nabavkama koje organi državne uprave, organi teritorijalne autonomije i jedinice lokalne samouprave organizuju ili koji se za njih organizuje: „Plan javnih nabavki ili link ka tom planu za prethodnu i tekuću godinu u Informatoru o radu. Objaviti podatke o sprovedenim javnim nabavkama u prvoj prethodnoj godini i u proteklim tromesečjima tekuće godine. Preporučuje se da na veb prezentaciji stoje periodični tromesečni izveštaji, a u Informatoru o radu samo ukupna vrednost planiranih i realizovanih javnih nabavki i link ka dokumentima koji sadrže potpune informacije. Potrebno je postaviti link ka Portalu javnih nabavki. Zabeležiti da li postoje drugi podaci o javnim nabavkama (npr. spisak nabavljenih dobara, usluga i radova). Preporučuje se da se na posebnoj strani kategorizuju podaci o svim izvršenim i aktuelnim javnim nabavkama, i to za svaku pojedinačno: konkursna dokumentacija sa svim priložima, pitanja i odgovori, obaveštenja, odluke, sve eventualne izmene i dopune (npr. izmena konkursne dokumentacije, tehničke specifikacije i sl.). Preporučuje se da se ove informacije grupišu u celinu ili prikažu na posebnoj strani na kojoj su objavljeni podaci iz tromesečnih izveštaja za tekuću i prethodnu godinu pod nazivom „Javne nabavke“.

Na sajtu Grada Vranja, u okviru rubrike "Dokumenta" postoje dve podstranice "Tenderi" i "Tenderi (pitanja i odgovori)". U okviru ovih rubrika ispunjene su osnovne zakonske obaveze i ispunjeni uslovi za pozitivnu ocenu sva tri indikatora u ovoj grupi (posebna je tema nepostojanje bilo kakvih podataka

o javnim nabavkama, pa ni linka ka ovoj stranici, u Informatoru o radu, i to pitanje je razmatrano u poglavlju posvećenom Informatoru o radu).

TS ipak želi da ukaže na nekoliko stvari u vezi sa ovom stranicom.

Sama reč "tender" je sporna, zato što se taj pojam više ne koristi u ZJN, niti su „tenderi“ jedini načini sprovođenja javnih nabavki. Stranica sa ovim nazivom na prvi pogled deluje uređeno, ali detaljnija analiza otkriva pojedine nedostatke. Dokumenta koja se objavljuju nemaju identične ili slične nazive (brojeve), pa može da deluje dosta konfuzno. Primer: nabavka AutoCAD softvera se pojavljuje kroz nekoliko dokumenata koji nisu grupisani pa je prilično teško pratiti čitav postupak. Menjaju se i odeđeni obrasci kroz objavljivanje posebnih dokumenata, što unosi još veću konfuziju. Kao da su postavljani kako je šta dolazilo na red, bez pokušaja da se dokumenti grupišu.

Ipak, pregledom i uzorkom na jednom postupku se uočava da se **objavljaju svi zahtevani dokumenti** u vezi sa jednim postupkom javne nabavke.

Deo o javnim nabavkama je tako uređen da postoji i posebna stranica koja sa pitanjima i odgovorima, što deluje kao veoma zanimljivo rešenje. Svakako, pitanja i odgovori treba da budu i sastavni deo svakog pojedinačnog postupka, pa TS preporučuje da se, uz zadržavanje ovog kvalitetnog rešenja (preimenovanog u "Javne nabavke - pitanja i odgovori", u okviru stranice "Tenderi" (koja bi se preimenovala u "Javne nabavke" sva dokumenta grupišu po postupcima (primer Novog Pazara - <http://www.novipazar.rs/lat/javne-nabavke>) a da se uz svu dokumentaciju (Poziv, konkursna dokumentacija, izmene, odluka o izboru, itd), postavljaju i pitanja i odgovori koja se odnose na tu nabavku (primer <http://www.novipazar.rs/lat/javne-nabavke> nabavka "Javna nabavka male vrednosti | Radovi - **JNMV 404-114/16 Radovi na izradi ograde oko Atletskog stadiona u Novom Pazaru**" na delu "Završene nabavke").

Uočeno je i par loših primera: na stranici na kojoj su pitanja i odgovori stoji i obaveštenje o podnetom zahtevu za zaštitu prava. Tom zahtevu verovatno nije mesto na ovoj stranici i može da izazove konfuziju. Na stranici predviđenoj za „Konkurse i oglase“ , koja ne bi trebalo da se odnosi na JN, objavljena je konkursna dokumentacija za postupak nabavke softvera. I to je jedina konkursna dokumentacija koja je objavljena na ovoj podstranici.

Na stranici nisu uočeni izveštaji o sprovedenim postupcima, izveštaji (podatke) o izvršenjima niti plan JN (primer: <http://javnenabavke.novipazar.rs/lat/planovi-javnih-nabavki/>). Zakon, inače, ne obavezuje da se plan nabavki objavljuje na internet sajtu (samo na Portalu JN), ali TS smatra da je to dobra praksa. Za izveštaje o sprovedenim postupcima trenutno takođe nema zakonske obaveze objavljivanja, već se samo dostavlja Upravi.

Postoji stranica <http://nabavke.vranje.org.rs/> ali u vreme analize nije bila funkcionalna.

Informator o radu

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li je informator objavljen na sajtu i ažuriran u poslednja 3 meseca? ** 0/1
2. Da li informator sadrži aktuelan godisnji plan javnih nabavki ili link ka planu? 0/0
3. Da li informator sadrži informaciju o platama funkcionera i službenika (eksplicitno)? 1/1
4. Da li informator sadrži pravilnik o platama funkcionera? 0/0
5. Da li informator sadrži podatke o uslugama koje opština pruža i rokovima za njihovo pružanje (postupak radi pružanja usluga)? 1/1

Grad Vranje ima veoma dobar Informator, koji trenutno zadovoljava većinu zahteva propisanih Poverenikovim Uputstvom za izradu i objavljivanje informatora o radu državnog organa. Izuzetak je nepostojanje podataka o javnim nabavkama, ili bar linka na stranicu posvećenu javnim nabavkama.

Uputstvo³ propisuje da se u informator unosi plan javnih nabavki državnog organa za prvu prethodnu i tekuću godinu, podaci o sprovedenim javnim nabavkama u prvoj prethodnoj godini i u proteklim tromesečjima tekuće godine, prenošenjem podataka iz izveštaja koji se sastavljaju u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne nabavke. Državni organ koji je sprovodio nabavke koje su izuzete iz primene zakona kojim se uređuju javne nabavke po nekom osnovu (npr. hitnost, poverljivost) u informator unosi podatke o ukupnoj vrednosti takvih nabavki po svakom osnovu isključenja u protekloj i tekućoj godini. Državni organ koji je objavio na veb-prezentaciji pomenuti plan i izveštaje može navesti u informatoru samo ukupnu vrednost planiranih i realizovanih javnih nabavki i link za dokumente koji sadrže potpune informacije. U informator se unosi i link ka mestu na veb-prezentaciji državnog organa na kojem se objavljuju informacije o tekućim javnim nabavkama.

Positivno je ocenjeno postojanje podataka o platama funkcionera i službenika. TS je posebno bodovala i to da li je u informatoru, u okviru podataka o platama objavljen i propis na osnovu kojeg se izračunava plata funkcionera. U ovom slučaju indikator je bodovan sa nulom.

Prilikom ocenjivanja za LTI 2015 Informator Vranja nije bio ažuriran u prethodna tri meseca, dok je za ovu analizu utvrđeno da je poslednje ažuriranje bilo u septembru 2016.

U LTI 2015 zabrinjavajuće je bilo to što je utvrđeno da na sajtovima trećine JLS informatori o radu nisu ažurirani u prethodna tri meseca. Uputstvo za izradu i objavljivanje informatora o radu državnog organa, koji je izdao Poverenik za informacije od javnog značaja propisuje da se informatori ažuriraju jednom mesečno, ali je TS postavila blaži kriterijum za indikator. I pored toga, trećina JLS nije ispunila taj kriterijum za dobijanje pozitivne ocene. Iz odgovora na dopise koje je TS dobila od određenog broja JLS evidentno je da postoji raširena praksa da se informatori ažuriraju jednom godišnje⁴.

³<http://www.poverenik.rs/sr/pravni-okvir-pi/podzakonski-akti.html> Tačka 33

⁴Uputstvo propisuje da je „državni organ ispunio obavezu iz člana 39. stav 1. Zakona da informator o radu izradi najmanje jednom godišnje, ukoliko taj dokument, izrađen u ranijim godinama, redovno ažurira u skladu sa ovim uputstvom“ (tačka 4), pri čemu je „državni organ obavezan da redovno vrši proveru tačnosti i potpunosti

Smernice Vlade i Uputstvo Poverenika propisuju da treba objaviti detaljne podatke o uslugama koje JLS pruža, uz navođenje primera, dokumenata koji su građanima potrebni za ostvarivanje određenih prava i dobijanje pojedinih usluga, podataka o iznosima koje je potrebno uplatiti za pojedine usluge⁵. Vranje se, i to je pohvalno, nalazi među relativno malobrojnim JLS u čijim informatorima se mogu naći i svi rokovi za pružanje usluga.

TS smatra da je pohvalno što je Grad Vranje u izradi Informatora sledio preporuku iz Uputstva (koja nije obavezujuća) da se uskladi i forma, odnosno da državni organi u svojim informatorima ne odstupaju bez naročite potrebe od **redosleda poglavlja koji je prikazan u Uputstvu**. Posledica te odluke jeste i činjenica da se lako može uočiti koji obavezni elementi (poput pomenutih podataka o JN) nedostaju u Informatoru.

Javna preduzeća i javne ustanove

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li su sprovedeni konkursi za izbor direktora javnih preduzeća? 1
2. Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova? 1
3. Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP? **2/0
4. Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU? ** 2/0
5. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JP? 0
6. Da li su na sajtu opštine objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JU? 0
7. Da li su na sajtu JP ili opštine objavljeni godišnji planovi rada JP? 1

---

podataka objavljenih u informatoru i da, **najkasnije do kraja svakog kalendarskog meseca**, unese sve promene nastale u toku meseca" (tačka 17).

⁵Podsećamo da Smernice propisuju da bi svaka usluga trebalo da sadrži sledeće grupe informacija: naziv usluge; nadležni organ i nadzorni organ; kratak opis u čemu se usluga sastoji - detaljno opisati kompletnu proceduru za ostvarivanje usluge; navesti kategorije lica koja imaju pravo na uslugu; navesti uslove koje lica moraju ispuniti da bi im usluga bila pružena; da li je neophodno da lice lično ostvari uslugu; **da li je propisan rok za pružanje usluge i koji je to rok**; na koji način se usluga može dobiti (npr. podnošenje zahteva, molbe i sl.); **u kojem roku se može očekivati da usluga bude pružena**); kratak opis gde i kako se usluga može ostvariti (adresa, broj šaltera ili kancelarije, radno vreme, potrebna dokumenta, visina taksi, broj žiro računa i sve druge neophodne informacije);

Uputstvo propisuje da se za svaku uslugu navode obavezno sledeći podaci: kratak opis u čemu se ona sastoji; navođenje kategorija lica koja imaju pravo na uslugu; navođenje uslova koje lica moraju ispuniti da bi im usluga bila pružena; **da li je propisan rok za pružanje usluge i koji je to rok**; na koji način se usluga može dobiti (npr. zahtev, molba); u kojem roku se može očekivati da usluga bude pružena, bez obzira na to da li je on propisan ili ne i da li se očekivani rok razlikuje od propisanog. U informator se unose i drugi korisni podaci o uslugama, ukoliko je to primereno njihovoj prirodi (npr. kvalitet usluge koji se može očekivati).

Prema obrazloženju Uputstva, to znači da se „obavezno mora navesti da roka nema ako je situacija takva; ukoliko je propisano više rokova u zavisnosti od situacije, navesti makar osnovni i napomenu da se rokovi mogu razlikovati u određenim slučajevima, ukoliko bi obrazlaganje svih slučajeva zahtevalo veliki prostor“.

8. Da li su na sajtu JU objavljeni godišnji planovi rada JU? 0
9. Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP? 0
10. Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU? 0
11. Da li je cenovnik usluga lokalnih institucija/preduzeća dostupan na internetu? 1
12. Da li sprovode konsultacije sa građanima kada utvrđuju cene usluga – JU i JP (pogrebno, vrtić vodovod)? 1
13. Da li je pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta uprave objavljen na sajtu? ** 2/2
14. Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini, JP i JU objavljeni na sajtu? ** 2/0

Neki od indikatora Vranje koji su u LTI 2015 bodovani pozitivno u novom ciklusu bi bili ocenjeni nulom. Reč je, naime, o tome da je TS (kao što je navedeno u analizi LTI 2015) u pojedinim slučajevima, posebno tamo gde je postavila visoke standarde, bila "popustljiva" i pozitivno bodovala slučajeve u kojima je ostvaren određen nivo transparentnosti, iznad (inače lošeg) proseka Srbije, ali je istovremeno preporučila dodatne mere i aktivnosti. To se posebno odnosi na oblast javnih preduzeća i javnih ustanova.

Jedna od takvih indikatora je onaj o objavljivanju dokumenata iz procedure izbora direktora javnih preduzeća, gde TS pod zadovoljavajućim nivoom transparentnosti podrazumeva podatke o biografiji kandidata (ili barem izabranog kandidata), zapisnike sa sednica konkursne komisije, kako bi se ostvario uvid u postupak primene kriterijuma i merila za ocenjivanje kandidata, podnete programe rada. Trenutno se na sajtu Vranja mogu naći odluke o izboru (na stranici Odluke Skupštine grada) sa vrlo detaljnim obrazloženjem, što je pohvalno, ali ne zadovoljava nivo transparentnosti koji bi omogućio javnosti da se uveri da je u postupku zaista izabran najbolji kandidat.

Raniji konkursi za izbor direktora ne mogu se pronaći (sa izuzetkom jednog konkursa na stranici Odluke Skupštine grada), s obzirom na to da su na stranici "Konkursi i oglasi" samo dokumenti iz 2016. godine. Zbog toga je veoma teško utvrditi da li su i kada raspisani konkursi za izbor direktora u nizu JP i JU u kojima su imenovani vršioци dužnosti.

Na stranici Komisije Skupštine grada nema podataka o **Komisiji za izbor direktora JP**. TS preporučuje da se uspostavi stranica posvećena aktivnostima ove Komisije, da se nanjoj objave proceduralna akta, ali i svi dokumenti iz (budućih) procedura izbora direktora. To ne isključuje objavljivanje ovih dokumenata na stranici Konkursi i odluka na stranici "Obaveštenja" i/ili stranici "Odluke Skupštine grada" i stranici sa vestima, uz prilog vesti o izboru direktora.

Alternativo, podaci o izboru direktora mogu se objavljivati i na stranici posvećenoj javnim preduzećima. Na sajtu Vranja postoji **pregledna stranica posvećena svim JP i JU**. Na njoj bi, **pored postojećih korisnih osnovnih informacija**, mogli da se nađu podaci o direktoru (odnosno proceduri izbora) i nadzornom odboru, kao i drugi podaci na koje je TS ukazala u okviru indikatora povezanih sa JP i JU (godišnji planovi rada JP/JU, izveštaji o radu JP/JU, podaci o broju zaposlenih u JP/JU, sistematizacije JP/JU ili direktan link ka tim podacima na sajtu JU/JP, cenovnik usluga ili direktan link ka cenovniku na sajtu JU/JP).

To je posebno bitno u vezi sa brojem zaposlenih u JP. Naime, uočeno je pojedina JP i JU nemaju svoje internet sajtove (iako se time krši Zakon o javnim preduzećima, član 71, obaveza objavljivanja

određenih podataka na sajtovima JP, pa TS preporučuje da ova JP hitno uspostave makar osnovne sajtove na kojima će ispuniti svoje zakonom propisane obaveze u vezi sa objavljivanjem dokumenata i informacija) te na internetu nisi dostupni ni informatori ni podaci o broju zaposlenih. Na sajtovima (i/ili u informatorima) gotovo svih JLS, pa tako i Vranja, mogu se naći podaci o broju zaposlenih u opštinskim upravama i u javnim ustanovama, s obzirom da je to obaveza na osnovu Zakona o načinu određivanja maksimalnog broja zaposlenih u javnom sektoru (član 29). Taj zakon se ne odnosi na JP (član 1), pa je ovaj, sa stanovišta transparentnosti i sprečavanja korupcije izuzetno važan podatak (o broju zaposlenih u JP) izostavljen iz tabela koje se izrađuju. TS smatra da bi zarad transparentnosti JLS trebalo da objavljuju i ovaj podatak na svojim internet prezentacijama.

Što se tiče direktora javnih ustanova, TS se tokom istraživanja LTI 2015 sretala sa situacijom da se u nekim JLS za mesta direktora pojedinih JU raspisuju konkursi, dok se direktori drugih JU direktno imenuju, bez konkursa. TS apeluje na upravne odbore JU da izmene statute (a na osnivače, odnosno skupštine JLS da iniciraju izmene) i da propišu obavezno sprovođenje javnih konkursa za izbor direktora JU. Trenutno ne raspoložemo podatkom kakvo je stanje po ovom pitanju u Gradu Vranju, ali preporučujemo da se uredi na istovetan način, odnosno da se propiše da se direktori biraju na javnom konkursu.

U okviru LTI 2015 na pitanje da li se sprovede konsultacije sa građanima kada se uvrđuju cene usluga JP i JU (konkretno pitanje, ograničeno na posmatrani uzorak se odnosilo na predškolsku ustanovu i JKP zaduženo za pogrebne usluge), TS je dobila odgovor da se organizuju interne konsultacije sa roditeljima. To je korak dalje od velikog broja JLS koje se drže samo onoga što je propisano Zakonom o komunalnim delatnostima - objavljivanje zahteva za davanje saglasnosti na odluku o promeni cene, sa obrazloženjem, na oglasnoj tabli i na internetu, u trajanju od 15 dana.

Ovo, međutim, ne isključuje mogućnost da JKP (ili osnivač) organizuje anketiranje ili drugi oblik javne rasprave u vezi sa promenom cene. Pored toga, Zakon o zaštiti potrošača (član 83) propisuje da „trgovac koji pruža uslugu od opšteg ekonomskog interesa, kao i druga tela koja odlučuju o pravima i obavezama potrošača usluga od opšteg ekonomskog interesa dužni su da osnuju savetodavna tela u koja će biti uključeni predstavnici evidentiranih udruženja odnosno saveza iz člana 132. ovog zakona. Odluke će se donositi po dobijanju mišljenja savetodavnog tela, i to na transparentan, objektivan i nediskriminirajući način”.

Javne rasprave i javni konkursi

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora” i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

U ovoj grupi su sledeći indikatori:

1. Da li se sprovodi javna rasprava o povećanju stope, odnosno o visini javnih prihoda? 1
2. Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)? 1

3. Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje? 0
4. Da li jedinica lokalne samouprave redovno objavljuje poziv za zakup imovine u svom vlasništvu? 1
5. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup? 0/0
6. Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za dodelu sredstava medijima u poslednjih 12 meseci? 1/1
7. Da li su na sajtu objavljeni konkursi/rezultati konkursa za za dodelu sredstava NVO? 0/0
8. Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o realizaciji projekata NVO/medija koje je finansirala opština? 1/1

Vranje je imalo odličan plasman u istraživanju LTI 2015 u ovoj oblasti, ali je ta činjenica jednim delom posledica dobrih ocena (pet od osam pozitivnih indikatora), a delom loših ocena na nivou Srbije. I to važi, kako za oblast javnih rasprava, tako i za oblast javnih konkursa.

Zaključak iz LTI 2015, na nivou cele Srbije bio je da javne rasprave (sa izuzetkom onih koje su obavezne na osnovu zakona ili statuta, kao što su JR o budžetu, o urbanističkim planovima) nisu uobičajene svuda. Podatke o raspisanim javnim raspravama našli smo na sajtovima manje od trećine JLS. Još veći problem je što se, sa izuzetkom najavne informacije o održavanju javne rasprave, na sajtovima ne može naći bilo kakav drugi trag o samoj JR. TS je u okviru jednog od indikatora ocenjivala postojanje izveštaja sa JR, sa podacima o predlozima koji su izneti i obrazloženjima za prihvatanje ili odbijanje tih predloga. U slučaju Vranja negativno je ocenjeno nepostojanje izveštaja sa javnih rasprava. TS preporučuje da se po održanim javnim rasprava objavljuju informacije o sadržaju rasprave i (eventualni) osvrt na ono što je prihvaćeno ili odbijeno, sa kratkim obrazloženjem. To će biti najbolji podsticaj za uključivanje što šireg kruga građana, privrede i udruženja u javne rasprave, što bi posledično trebalo da doprinese kvalitetu nacrta odluka.

Inače, Akcioni plan za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije iz 2013 propisao je da se kroz izmene Zakona o Narodnoj skupštini, Zakona o državnoj upravi, **Zakona o lokalnoj samoupravi**, Zakona o Zaštitniku građana, Zakona o Narodnoj banci i Zakona o referendumu i narodnoj inicijativi „uspostave mehanizmi kojima bi se zainteresovanim stranama i javnosti omogućilo učešće u postupku donošenja propisa na svim nivoima vlasti“, a kao jedna od aktivnosti u okviru ove mere predviđeno je i **unapređenje Statuta/Poslovnika jedinica lokalnih samouprava**. I pored toga što u Vranju postoji pozitivna praksa organizovanja javnih rasprava, TS preporučuje da se ovo pitanje dodatno uredi Statutom Grada i da se članom 151 Statuta propiše i obaveza objavljivanja određenih podataka o javnoj raspravi (podaci o predlozima koji su izneti u JR i obrazloženja za prihvatanje ili odbijanje tih predloga).

Jedan od problema koji informacije o javnim raspravama dele sa informacijama o javnim konkursima jeste problem izveštaja. Vranje se tu ne razlikuje od većine JLS - sa lakoćom se nalaze raspisani konkursi, mnogo teže rešenja odnosno odluke o rezultatima konkursa, a gotovo da je nemoguće pronaći izveštaje o realizaciji konkursa (izveštaje korisnika sredstava - medija, NVO).

Ovo je sa stanovišta transparentnosti i sprečavanja korupcije (odnosno otklanjanja sumnje u korupciju) izuzetno važno i TS apeluje da se objavljuju izveštaji o realizaciji projekata na internet sajtu, u okviru **stranice posvećene javnim konkursima**. TS preporučuje da se na toj stranici objedine

informacije o raspisanim konkursima, o dodeli sredstava, odnosno rezultatima konkursa i konačno, izveštaji NVO/medija o realizaciji projekata za koja su im dodeljena sredstva. Alternativno, izveštaji o realizaciji projekata mogu se naći na stranici obaveštenja, sa odlukama o dodeli sredstava, gde se sada mogu naći informacije o dodeli sredstava na konkursu za sufinansiranje projekata iz kojima se ostvaruje javni interes u oblasti javnog informisanja za 2016. godinu. U okviru LTI 2015, kao ni u ovoj analizi, na sajtu Vranja nisu pronađena rešenja (odluke) o dodeli imovine u zakup (samo poziv za davanje u zakup), kao ni rezultati Konkursa za finansiranje i sufinansiranje programa i projekata udruženja u oblasti društvenog i humanitarnog rada od javnog interesa za prvu polovinu 2016. godine, i Konkursa za finansiranje i sufinansiranje projekata iz oblasti ekologije i zaštite životne sredine za 2016. godinu.

Ostali indikatori

(Indikatori označeni zvezdicama spadaju u grupu „osnovnih indikatora“ i pozitivni odgovori su bodovani sa 2 boda. Prva ocena označava bodovanje iz LTI 2015, a druga stanje prilikom analize u septembru 2016)

1. Da li je objavljena strategija razvoja opštine? 1
2. Da li je godišnji plan rada uprave pripremljen i usvojen u skladu sa planiranom dinamikom? 0
3. Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu? 0/0
4. Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu? ** 0 /0
5. Da li su na sajtu objavljeni prostorni planovi? 0/0
6. Da li su na sajtu objavljeni urbanistički planovi? 0/0
7. Da li uprava ima javni registar sa podacima o imovini jedinice lokalne samouprave i načinu njenog korišćenja? 0
8. Da li je objavljen podatak o iznosu sredstava koja se godišnje dodeljuju mesnim zajednicama? 1
9. Da li na sajtu postoje podaci o aktivnostima Saveta za sprovođenje etičkog kodeksa i kontaktima sa građanima? 1/0
10. Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu? 0/0
11. Da li je usvojen plan integriteta? 1
12. Da li je predsednik opštine podneo izveštaj o imovini? 1

Dva indikatora u vezi sa godišnjim planom rada uprave karakteristična su jer je reč o aktu koji nije propisan zakonom. U slučaju Vranja na LTI 2015 smo dobili odgovor da se plan rada uprave dogovara na kolegijumu, iz čega se da zaključiti da je reč o dnevnom a ne godišnjem planu rada.

U LTI 2015 smo od JLS dobili priličan broj odgovora da ne postoji zakonska obaveza za usvajanje godišnjeg plana, odnosno da uprava rešava predmete u upravnim postupcima i da je nemoguće izraditi plan rada. Tačno je da ne postoji zakonska obaveza ove vrste, ali ovakav dokument se može pronaći i predstavlja izraz "dobre volje" da se dodatno unapredi transparentnost rada.

(Primer: http://www.indjija.net/upload/documents/Plan_i_program_rada_OU_2015.pdf)

Izveštaj o radu Gradske uprave ni u ovoj analizi, kao ni u LTI 2015 nismo uspeli da pronađemo na internet sajtu. TS preporučuje da se izveštaj o radu objavljuje na sajtu, u segmentu sajta posvećenom Gradskoj upravi ili na segmentu "Razno". Kao opciju za razmatranje TS preporučuje da sestranice "Odluke Skupštine grada", "Odluke Gradskog veća" i "Odluke Gradske uprave" prošire te da sadrže, pored odluka, i druge dokumente koje se tiču funkcionisanj apomenutih organa..

Na pitanje "Da li uprava ima javni registar sa podacima o imovini jedinice lokalne samouprave i načinu njenog korišćenja?" dobili smo odgovor da se unosi u bazu i da je rok oktobar 2016. Ovaj indikator je u LTI 2015 bio predmet različitog tumačenja od strane JLS prilikom prikupljanja podataka. TS je ovde verovatno načinila propust pri formulisanju indikatora jer nije dovoljno precizno definisala šta podrazumeva pod podacima o imovini i načinu njenog korišćenja. U velikom broju slučajeva dobijen je sličan odgovor kao od Vranja - da se radi na upisu svojine i formiranju registra u skladu sa Zakonom o javnoj svojini, da postoje problemi sa dobijanjem potvrda od Republičke direkcije, ili da su evidencije (registri) formirani, ali da je uvid moguć samo fizički u prostorijama uprave, da je javno dostupan GIS u koji su uneti podaci o imovini i sl.

Podatak koji smo tražili i koji smatramo značajnim sa stanovišta transparentnosti i sprečavanja korupcije trebalo bi da bude sadržan u okviru evidencije propisane Uredbom o evidenciji nepokretnosti u javnoj svojini (takva evidencija preporučena je i metodologijama koje su prethodnih godina, kao pomoć na ovom složenom poslu, predstavljane JLS⁶), a ta evidencija (ili njen deo) bi trebalo da budu dostupni javnosti. TS, naime, smatra da bi javnosti trebalo da budu dostupni **podaci o nepokretnostima (poslovni prostor, stanovi i drugi objekti, građevinsko zemljište, poljoprivredno zemljište) u svojini JLS, sa podacima o korisnicima i iznosima zakupa koji korisnici plaćaju.**

Na sajtu, kao ni u LTI 2015, nisu pronađeni prostorni plan niti urbanistički planovi. TS preporučuje da se objave na sajtu, odnosno da se postavi link (baner) ka adresi na kojoj se mogu pronaći.

Za razliku od LTI 2015, sada na sajtu nisu pronađeni ni podaci o radu Saveta za sprovođenje etičkog kodeksa ponašanja funkcionera lokalne samouprave. Što se tiče samog Etičkog kodeksa ponašanja funkcionera, nakon što su taj dokument prihvatile gotovo sve JLS u Srbiji i nakon što su u velikom broju formirani Saveti za sprovođenje kodeksa, čini se da su aktivnosti na tom polju gotovo zamrle. TS je u izveštaju o LTI 2015 pozvala SKGO, gradove i opštine da razmotre potrebu izmena Kodeksa (posebno u svetlu redovnog kršenja pojedinih odredbi i izmena relevantnog zakonskog okvira), oživljavanja praćenja njegovog poštovanja, bilo kroz lokalne savete ili telo koje bi bilo formirano na nivou SKGO. Ukoliko u Vranju Svet i dalje deluje, TS preporučuje da se informacije o Savetu objave na sajtu (odnosno da se formira posebna stranica posvećena Savetu).

Što se tiče etičkog kodeksa za zaposlene, nismo dobili potvrdu da postoji, niti smo ga pronašli. TS poziva Vranje da **kodeks za zaposlene usvoji i objavi.**

---

⁶[http://www.coe.org.rs/REPOSITORY/2666_metodologija_popisa_i_upisa_imovine_\(za_sajt\).pdf](http://www.coe.org.rs/REPOSITORY/2666_metodologija_popisa_i_upisa_imovine_(za_sajt).pdf)<http://www.sli-deshare.net/SLDProject/uspostavljanje-prava-javne-svojine-30340833>

Indikatori ocenjeni sa 0 i preporuke za aktivnosti koje bi rezultirale povećanjem transparentnosti i pozitivnom ocenom za navedene indikatore

Da li su na sajtu objavljeni predlozi akata pre razmatranja na sednici skupštine? 0 Da li su na sajtu objavljeni amandmani podneti na predloge akata koji su razmatrani na poslednjoj sednici? 0 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja na poslednjoj sednici skupštine? 0 Da li su na sajtu objavljeni rezultati glasanja sa sednica skupštine u proteklih 24 meseca? 0

TS preporučuje da se uz dnevni red sednice (u okviru najave naredne sednice) objavljuje i materijal koji će na sednici biti razmatran (materijal koji se dostavlja odbornicima). Ukoliko materijal sadrži i zapisnik sa prethodne sednice, sa izlaganjima odbornika, raspravom o amandmanima i rezultate glasanja, to bi rezultiralo sa tri pozitivna indikatora. Ukoliko postoji problem sa realizacijom prethodne preporuke (objavljivanje zapisnika sa prethodne sednice u okviru najave naredne), TS preporučuje objavljivanje rezultata glasanja u okviru izveštaja o održanoj sednici, u rubrici "Gradske vesti". Izveštaj bi trebalo da bude sveobuhvatan - da se navedu sve tačke koje su razmatrane, te rezultati glasanja o tim tačkama. U taj izveštaj može se uneti link ka delu sajta na kome su objavljeni usvojeni dokumenti (na stranici Odluke Skupštine grada).

Da li se sednice prenose direktno putem medija ili se objavljuju zapisnici (transkripti) ili emituju snimci sa sednica? 1 Ukoliko ne postoje direktni prenosi, odnosno ako se ne emituju snimci cele sednice, a Grad Vranje poseduje audio ili video snimke sednica, TS preporučuje da se ti snimci postave na sajt (u okviru stranice posvećene aktivnostima skupštine) ili na Youtube kanal sa linkom na sajtu Vranja.

Da li su podaci o izvršenju budžeta u poslednjem okončanom tromesečju dostupni na sajtu? 0 i Da li su podaci o izvršenju budžeta azurirani u poslednjih 30 dana i dostupni na sajtu? 0

TS preporučuje da se na postojećoj stranici "Budžet", pored odluke o budžetu i rebalansima, objavljuju i sve druge informacije o dokumenti u vezi sa budžetom: obrazloženje budžeta, šestomesečni i devetomesečni izveštaj o izvršenju budžeta, završni račun budžeta, revizija završnog računa, poziv na javnu raspravu o budžetu i izveštaj sa javne rasprave i vodič za građane kroz budžet. Objavljivanje informacija na ovoj stranici (kao što su poziv na javnu raspravu, izveštaj sa javne rasprave i sl) ne bi bila prepreka da se neke od tih informacija objavljuju i na stranicama kao što su „Gradske vesti“, „Odluke/Aktivnosti Skupštine grada“ itd. TS smatra da nema prepreke da se, pored 6-mesečnih i 9-mesečnih izveštaja objavljuju i mesečni izveštaji koje redovno pripremaju odeljenja za budžet u okviru odgovarajućih uprava.

Da li su podaci o izvršenju budžeta objavljeni na šest cifara ekonomske klasifikacije? 0

TS preporučuje da se i podaci o rashodima objavljuju na šest cifara ekonomske klasifikacije.

Da li postoji vodič za građane kroz budžet (građanski budžet) i da li je objavljen na sajtu? 0

TS preporučuje da se redovno izrađuje i objavljuje vodič za građane. Za to može poslužiti prezentacija budžeta koja bi se pripremala za javnu raspravu o budžetu.

Da li je na sajtu objavljen javni poziv za javnu raspravu o budžetu? 0/0 Da li je održana javna rasprava o budžetu – anketiranje građana ili konsultativni skupovi? ** 0/? Da li je na sajtu objavljen izveštaj o javnoj raspravi o budžetu? 0/0

TS preporučuje da se redovno organizuje javna rasprava o budžetu na kojoj bi učestvovali i građani, a ne samo korisnici budžeta. Napominjemo da je, pored rasprave o nacrtu budžeta, moguće organizovati i raspravu o budžetu u ranoj fazi planiranja, kada se građani kroz ankete mogu izjašnjavati o, na primer, investicionom delu budžeta. TS preporučuje da se poziv na javnu raspravu objavljuje na sajtu, na stranici "Budžet" i "Gradske vesti" i da se na istom mestu objavljuje i izveštaj sa javne rasprave.

Da li su u uslužnom centru (šalter sali) ili u prostorijama uprave vidno istaknuti rokovi za izdavanje dokumenata i uputstva? **0

TS preporučuje da se osnovne informacije o troškovima i rokovima za usluge koje pruža uprava (a koje su detaljno navedene u Informatoru) odštampaju i vidno istaknu u uslužnom centru.

Da li korisnik usluga JLS može da prati tok (status) predmeta na sajtu? 0 Da li su na sajtu dostupni podaci o postupanju po žalbama, predstavkama i prigovorima? 0

TS preporučuje da se Vranje poveže sa sa JLS koje su uvele ovakav sistem (JLS koje su pozitivno ocenjene za indikator broj 30 - u tabeli LTI 2015 - http://transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/LTI_tabela.xlsx) i da utvrdi troškove, te razmotri mogućnost uvođenja - sopstvenim sredstvima ili uz pomoć donatora.

Da li u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave postoje podaci o prijavi korupcije? 0

TS preporučuje da se omogući da građani anonimno (kutija za primedbe, na primer) prijave eventualne slučajeve korupcije. Potrebno je navesti na koji način će se postupati sa prijavama. Ova mera treba da bude povezana i sa primenom Zakona o zaštiti uzbunjivača.

Da li postoje definisani termini za susret gradonačelnika/predsednika opštine sa građanima? 0 Da li su vidno dostupni podaci o kontaktu predsednika opštine/gradonačelnika ili zamenika sa građanima? 0

TS preporučuje da se, iako postoji praksa da gradonačelnik prima kad god je slobodan, izdvoji barem jedan termin (nedeljno/mesečno) kada će on (ili zamenik) biti sigurno na raspolaganju građanima, bez obzira na eventualne druge obaveze. Taj termin treba da bude vidno istaknut.

Da li i na koji način opština sprovodi ispitivanje zadovoljstva građana korisnika usluga opštinske uprave u poslednje četiri godine? 0

TS preporučuje da, ukoliko ne Grad Vranje može da organizuje aktivno anketiranje zadovoljstva građana radom Uprave (što je svakako osnovna preporuka), upostavi neki od mahanizama opisanih u analizi u okviru poglavlja "JLS i građani".

Da li je informacija o podnošenju zahteva za pristup informacijama vidljiva u uslužnom centru (šalter sali) ili prostorijama uprave? 0

TS preporučuje da se informacija koja postoji u Informatoru odštampa i učini vidno dostupnom u uslužnom centru.

Da li informator sadrži aktuelan godišnji plan javnih nabavki ili link ka planu? 1

TS preporučuje da se u Informator unesu podaci o JN u skladu sa Poverenikovim Uputstvom.

Da li informator sadrži pravilnik o platama funkcionera? 0

TS preporučuje da se ovi podaci unesu u Informator

Da li je sproveden konkurs za izbor direktora javnih ustanova?1/?

TS preporučuje da upravni odbori JU izmene statute (a da osnivač, Skupština Grada, inicira izmene) i da propišu obavezno sprovođenje javnih konkursa za izbor direktora JU.

Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JP? ** 0/0 Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JP?0 Da li su na sajtu objavljeni dokumenti iz procedure izbora direktora JU? ** 0 Da li su na sajtu opštine objavljeni izveštaji o razmatranju izveštaja o radu JU?0

TS preporučuje da se na stranicama na sajtu Grada Vranja posvećenim javnim preduzećima i javnim ustanovama, objavljuju sve bitne informacije o JP i JU - iz procedure izbora direktora i nadzornih (upravnih) odbora, planovi rada i izveštaji o radu, podaci o broju zaposlenih i sistematizacije. Dokumenti iz procedure izbora direktora JP podrazumevaju zapisnike sa sednica komisija za izbor direktora iz kojih bi se videlo na koji način su bodovani kandidati, planove koje su kandidati priložili i druge dokumente na osnovu kojih je izvršeno bodovanje i formiranje rang liste.

Da li su na sajtu JP ili JLS objavljeni godišnji planovi rada JP? 0 Da li je na sajtu JLS ili JP objavljena sistematizacija JP? 0 Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini, JP i JU objavljeni na sajtu? ** 0

TS preporučuje da JP, koja nemaju svoj sajt, hitno izrade internet prezentaciju na kojoj će objavljivati dokumenta u skladu sa Zakonom o JP. Te informacije mogu se objaviti i na sajtu Grada, na stranici posvećenoj JP.

Da li su na sajtu JU objavljeni godišnji planovi rada JU?0 Da li je na sajtu JLS ili JU objavljena sistematizacija JU? 0 Da li su podaci o broju zaposlenih u opštini, JP i JU objavljeni na sajtu? ** 0

TS preporučuje da JU, koja nemaju svoj sajt, izrade internet prezentaciju na kojoj će objavljivati planove rada, izveštaje o radu i druga dokumenta koja omogućavaju transparentan uvid u njihovo poslovanje. Te informacije mogu se objaviti i na stranici na sajtu Grada posvećenoj JU.

Da li postoje podaci na sajtu o sprovedenim javnim raspravama u poslednjih 12 meseci (izuzev budžeta)? 0 Da li izveštaj o javnim raspravama sadrži podatke o predlozima koje su građani izneli i razloge za prihvatanje/odbijanje? 0

TS preporučuje da se pitanje organizovanja javnih rasprava uredi Statutom i da se propiše obaveza objavlivanja određenih podataka o javnoj raspravi (podaci o predlozima koji su izneti u JR i obrazloženja za prihvatanje ili odbijanje tih predloga). I bez izmena statuta moguće je organizovati javnu raspravu u slučajevima kada gradonačelnik/gradsko veće/skupština grada procene da postoji javni interes. TS preporučuje da se, i bez uređenja ovih pitanja Statutom, po održanim javnim rasprava objavljuju informacije o sadržaju rasprave i (eventualni) osvrt na ono što je prihvaćeno ili odbijeno, sa kratkim obrazloženjem.

Da li su na sajtu objavljeni izveštaji o dodeli imovine u zakup? 0

TS preporučuje da se na stranici posvećenoj konkursima objedine informacije o raspisanim konkursima, o dodeli sredstava, odnosno rezultatima konkursa i konačno, izveštaji NVO/medija o realizaciji projekata za koja su im dodeljena sredstva. Alternativno, izveštaji o realizaciji projekata mogu se naći na stranici obaveštenja, sa odlukama o dodeli sredstava, gde se sada mogu naći informacije o dodeli sredstava na konkursu za sufinansiranje projekata iz kojima se ostvaruje javni interes u oblasti javnog informisanja za 2016. godinu. TS preporučuje da se informacije o pozivima/konkursima i izveštaji objavljuju i na stranici "Gradske vesti".

Da li je godišnji plan rada uprave pripremljen i usvojen u skladu sa planiranom dinamikom? 0 Da li je godišnji plan rada uprave objavljen na sajtu? 0

TS preporučuje da se uspostavi praksa izrade i objavlivanja plana rada uprave.

Da li je objavljen izveštaj o radu uprave za prethodnu godinu? ** 0/0

TS preporučuje da se izveštaj o radu uprave, koji razmatra Skupštine grada, objavljuje u okviru vesti o razmatranju izveštaja na stranici "Gradske vesti" ali i na stranici "Dokumenta" - na stranici "Razno", ili na stranici posvećenoj Gradskoj upravi, ili na posebnoj, novoj stranici "Izveštaji o radu".

Da li na sajtu postoje podaci o aktivnostima Saveta za sprovođenje etičkog kodeksa i kontaktima sa građanima? 0

TS preporučuje da se ovi podaci objave ukoliko je Savet i dalje aktivan. Ukoliko Savet nije aktivan, TS poziva da se razmotri mogućnost ponovnog aktiviranja ili da se Grad Vranje pridruži pozivu SKGO da se inicira izmena Kodeksa (posebno u svetlu redovnog kršenja pojedinih odredbi u velikom broju JLS i promene relevantnog zakonskog okvira), oživljavanja praćenja njegovog poštovanja, bilo kroz lokalne savete ili telo koje bi bilo formirano na centralnom nivou.

Da li postoji etički kodeks za zaposlene i da li je dostupan na sajtu? 0

TS preporučuje da Grad Vranje propiše i objavi kodeks za zaposlene.